

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMENTU**

Evidenčné číslo: 104004/B/2022/36124048428862212

**Možnosti investovania do zlata a ich porovnanie s tradičnými
spôsobmi zhodnocovania úspor**

Bakalárska práca

2022

Roman Rybárik

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMENTU**

**Možnosti investovania do zlata a ich porovnanie s tradičnými
spôsobmi zhodnocovania úspor**

Bakalárska práca

Študijný program: Finančný manažment

Študijný odbor: Finančný manažment

Školiace pracovisko: Katedra podnikových financií

Vedúci záverečnej práce: Ing. Pavel Škriniar, PhD.

Bratislava 2022

Roman Rybárik

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracoval(a) samostatne a že som uviedol (uviedla) všetku použitú literatúru.

Dátum:

.....

(podpis študenta)

Pod'akovanie

Týmto sa chcem pod'akovať vedúcemu bakalárskej práce Ing. Pavlovi Škirniarovi, PhD. za cenné rady, trpezlivosť a pripomienky, ktoré prispeli k vypracovaniu tejto bakalárskej práce.

ABSTRAKT

Rybárik, Roman: *Možnosti investovania do zlata a ich porovnanie s tradičnými spôsobmi zhodnocovania úspor.* – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta podnikového manažmentu; Katedra podnikových financií. – Vedúci záverečnej práce: Ing. Pavel Škriniar, PhD. – Bratislava: FPM EU, 2022, 45s.

Cieľom záverečnej práce bolo poukázať na možnosti investovania do zlata a ich porovnanie s inými možnosťami investovania na finančnom trhu. Taktiež je cieľom pomôcť potencionálnym investorom pri výbere správnej formy investície. Práca je rozdelená do 4 kapitol. Obsahuje 3 grafy, 5 tabuliek. Prvá kapitola je venovaná základnej charakteristike zlata, jeho využitie a rizikám, ktoré investovanie do neho prináša.

V ďalšej časti sa charakterizuje cieľ práce a jeho prínos pre spoločnosť.

Záverečná kapitola sa zaoberá skúmaním a analyzovaním možností investovania do zlata, ktoré sú následne porovnávané s akciovým indexom Dow Jones Industrial Average.

Výsledkom riešenia danej problematiky je komparácia vybraných investičných možností pri určenom časovom období.

Kľúčové slová: zlato, investícia, investovanie, komodita

ABSTRACT

Rybárik, Roman: Possibilities of investing in gold and their comparison with traditional way of investments. - University of Economics in Bratislava. Faculty of Business Management; Department of Corporate Financial Management. - Thesis supervisor: Ing. Pavel Škriniar, PhD. - Bratislava: FPM EU, 2022, 45p.

The aim of the final work was to point out the possibilities of investing in gold and their comparison with other possibilities of investing in the financial market. It is also to help potential investors choose the right form of investment. The work is divided into 4 chapters. It contains 3 graphs, 5 tables. The first chapter is devoted to the basic characteristics of gold, its use and the risks that investing in it brings.

The next part characterizes the goal of the work and its contribution to society.

The final chapter examines and analyses the possibilities of investing in gold, which are then compared with the stock index Dow Jones Industrial Average.

in accordance with the solution of the given problem is the comparison of selected investment possibilities at the specified time period.

Keywords: gold, investment, investing, commodity

O B S A H	str.
Zoznam tabuliek.....	9
Zoznam grafov.....	9
Zoznam obrázkov	9
Úvod.....	10
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	11
1.1 Charakteristika zlata a jeho využitie vo svete a finančnom sektore	12
1.1.1 Všeobecná charakteristika zlata.....	13
1.1.2 Rýdzosť zlata	14
1.1.3 Využitie zlata	15
1.1.4 Systém zlatého štandardu	17
1.1.5 Štandard zlatej meny	18
1.2 Historický vývoj ceny zlata	19
1.3 Riziká a nevýhody investovania do zlata	20
1.3.1 Porovnateľné nižšie výnosy.....	20
1.3.2 Riziko straty investovaných peňažných prostriedkov.....	21
1.3.3 Zlato negeneruje cash-flow	21
1.3.4 Náklady, priestory na skladovanie a riziko falzifikátu.....	21
2 Cieľ práce.....	22
3 Metódy a metodika práce	23
4 Výsledky práce.....	24
4.1 Možnosti investovania do zlata.....	24
4.1.1 Investičné zlaté tehličky	24
4.1.2 Investičné zlaté mince	25
4.1.3 Derivátové kontrakty.....	30
4.1.4 ETF fondy.....	31
4.1.5 Akcie spoločností ťažiacie zlato	33
4.2 Tradičný spôsob zhodnocovania úspor	34
4.2.1 Dow Jones Industrial Average.....	34
5 Diskusia	38
Záver	40
Zoznam použitej literatúry	42

Zoznam tabuliek

<i>Tabuľka č.1:</i>	<i>Rýdzosť zlata</i>	<i>14</i>
<i>Tabuľka č.2:</i>	<i>Porovnanie ETF fondov kopírujúcich cenu zlata</i>	<i>32</i>
<i>Tabuľka č.3:</i>	<i>Porovnanie dividendových výnosností spoločností ťažiacich zlato</i>	<i>33</i>
<i>Tabuľka č.4:</i>	<i>Zoznam fondov kopírujúcich Dow Jones Industrial Average</i>	<i>36</i>
<i>Tabuľka č.5:</i>	<i>Priemerná ročná návratnosť indexu Dow Jones 30 v určitom období 2014-2021</i>	<i>36</i>

Zoznam grafov

<i>Graf č. 1:</i>	<i>Vývoj ceny zlata v eurách za uncu</i>	<i>19</i>
<i>Graf č. 2:</i>	<i>Priemerná ročná miera rastu ceny zlata</i>	<i>31</i>
<i>Graf č. 3:</i>	<i>Návratnosť fondu Dow Jones 30 za obdobie 2014-2021</i>	<i>35</i>

Zoznam obrázkov

<i>Obrázok č. 1:</i>	<i>Čistá zlatá ruda</i>	<i>13</i>
<i>Obrázok č. 2:</i>	<i>Logaritmický Graf vývoja ceny zlata v USD</i>	<i>20</i>
<i>Obrázok č. 3:</i>	<i>Porovnanie ceny zlata s cenou investičnej mince Maple Leaf.....</i>	<i>26</i>
<i>Obrázok č. 4:</i>	<i>Investičná minca American Eagle.....</i>	<i>27</i>
<i>Obrázok č. 5:</i>	<i>Investičná minca Wiener Philharmoniker</i>	<i>28</i>
<i>Obrázok č. 6:</i>	<i>Investičná minca Malple Leaf.....</i>	<i>28</i>
<i>Obrázok č. 7:</i>	<i>Populárne zlaté mince vo svete</i>	<i>29</i>
<i>Obrázok č. 8:</i>	<i>Cena indexu Dow Jones Industrial Average k 20.04.2022.....</i>	<i>34</i>

Úvod

Zlato, unikátny kov, ktorý je oproti iným kovom odolný voči korózií a je považované za jednu z najvýznamnejších nerastných surovín na svete. Postupom času sa zlato stalo nielen platidlom ale v dnešnej dobe figuruje ako dôležitý investičný nástroj. Považuje sa za neoddeliteľnú súčasť finančnej sféry, kde je vnímaný ako jeden z bezpečnejších nástrojov investovania.

Dnes sa so zlatom stretávame takmer na dennej báze, a to predovšetkým vďaka jeho vlastnostiam a využitiu v elektrotechnike, šperkárstve alebo aj medicíne. Predstavuje aj formu investovania, ktoré má svoje výhody ale prináša aj riziká s nimi spojené.

Cieľom bakalárskej práce je poukázať na zlato ako alternatívnu formu investovania a porovnanie tejto formy s ostatnými spôsobmi ako zhodnocovať úspory. V jednotlivých kapitolách si zhrnieme históriu zlata, vývoj ceny a jeho používanie. Pozrieme sa aj na iné formy investovania, ktoré budeme analyzovať a následne porovnáme.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Problematika investovania a kde investovať v dnešnej dobe je otázka, na ktorú hľadá odpoveď veľa investorov. Investovaním na finančnom trhu rozumieme uloženie našich prostriedkov do určitých aktív, od ktorých očakávame zhodnotenie. Zmysel investovania je v dosahovania maximálnych výnosov, a preto je dôležité vybrať si správnu formu investovania s rizikom, ktoré sme schopní akceptovať.

Dlhodobý rozvoj informačných technológií prináša možnosť širšieho výberu investovanie pre každého jedného z nás. Do investovania sa môžeme zapojiť rôznymi formami, či už kolektívnym investovaním alebo individuálnym, kde základný rozdiel je to, kto na seba zoberie zodpovednosť za výber cenných papierov a kto bude investovať.

Kolektívnym investovaním rozumieme možnosť investovať svoje prostriedky do rôznych investičných alebo podielových fondov. O zverené prostriedky do týchto fondov sa stará správca fondu., ktorý ma na starosti aj konkrétne nákupy aktív vo fondoch. Investorov si len určí výšku investície a výber konkrétneho fondu, na základe jeho preferencií. Výhoda tohto investovania spočíva aj v rozdelení trhových rizík formou diverzifikácie, a tým sa znižuje riziko straty finančných prostriedkov.

Individuálnym investovaním na rozdiel od kolektívneho si investor môže vybrať konkrétne aktívum a rozhodnúť sa, o nákupe alebo predaji pri konkrétnej trhovej cene. Pri individuálnom investovaní nemá investor často možnosť svoje aktíva predávať či nakupovať priamo, ale musí využiť služby obchodníka, ktorý má oprávnenie k takýmto obchodom na finančnom trhu.

Pred každou investíciou musíme porovnať, ktorá je pre nás najvýhodnejšia a čo nám ponúka. Všetko sa odvíja od toho, koľko sme ochotní investovať, ako dlho investíciu držať alebo aj legislatíva, ktorá ma na starosti rôzne daňové výhody pri určitých typoch investovania.¹

V tejto práci si zadefinujeme akými formami môžeme investovať do zlata ako aktíva a porovnanie týchto investícií s tradičnými možnosťami investovania využívaných vo svete financií. Porovnaním odpoviem na otázky akú formu investície si vybrať a čo od konkrétnej investície očakávať a naopak aké riziko to môže pre nás znamenať.

¹ Ako funguje investovanie [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <<https://www.financnivzdelavani.cz/svet-financi/investovani-a-financni-trhy/jak-funguje-investovani-a-financni-trhy>>

1.1 Charakteristika zlata a jeho využitie vo svete a finančnom sektore

Pri slove zlato si môžu ľudia predstaviť drahý kov žltej farby, ktorý sa používa hlavne v priemysle na výrobu šperkov. Zlato sa ale využíva aj vo finančnej sfére predovšetkým ako aktívum na zabezpečenie voľných peňažných prostriedkov, alebo aj ich zhodnotenie. Zlato ako výmenný prostriedok alebo platidlo už v minulosti predstavovalo bohatstvo a luxus.

Finančná sféra obsahuje veľa možností kde uložiť finančné prostriedky a tým zhodnotiť majetok. Každá investícia je špecifická a preto musíme rozlišovať rôzne formy investovania a riziká s nimi spojené. Pre investora je dôležité, vybrať si správne aktívum a formu investovania, ktoré bude vyhovovať jeho požiadavkám a účelu investovania.

1.1.1 Všeobecná charakteristika zlata

Zlato, latinským názvom *aurum*, označované chemickou značkou Au a nachádza sa na 79. mieste periodickej tabuľke prvkov v skupine drahých kovov. Obsahuje rovnaký počet protónov a neutrónov a to 79.

Zlato ako kov môžeme charakterizovať viacerými spôsobmi. Ušľachtilý drahý kov žltej farby s charakteristickými vlastnosťami. Vyniká chemickou odolnosťou ale taktiež elektrickou a tepelnou vodivosťou.²

Mernou jednotkou pri zlato sa používa medzinárodná váhová jednotka gram alebo tradičná jednotka hmotnosti zlata a to trojská unca (1 trojská unca = 31,103 gramov), ktorá je pomenovaná podľa jednotky hmotnosti používaná na trhoch vo francúzskom meste Troyes.

História zlata začala už v starovekých civilizáciách Egypťanov, Aztékov alebo aj Sumerov. Už v týchto časoch začali objavovať neobyčajne vlastnosti tohto kovu a postupom času sa stalo uznávaným platidlom takmer na celom svete. Pre väčšinu ľudstva zlato znamenalo bohatstvo a blahobyť a malo význam aj pri určovaní spoločenského postavenia. V súčasnosti sa zlato využíva predovšetkým v elektrotechnickom priemysle, pri výrobe šperkov, v medicíne alebo ako investičný nástroj.³

Obrázok č. 1: Čistá zlatá ruda

Zdroj: [online] <https://www.izlato.sk/stranka/zlato-vlastnosti-zlata-s10.html>

² Struž, J. – Studýnka, B. 2005. Zlato: Príbeh neobyčajného kovu Praha: Grada Publishing, 2005. s.37. ISBN 80-04709023

³ Vrávec, Bacik, Zlato – komodita 21. st. [online]. [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <http://www.derivat.sk/files/casopis%202012/2012_Feb_Zlato%20-%20komodita%2021.%20st.%20-%20Vravec,%20Bacik.pdf>

1.1.2 Rýdzosť zlata

Rýdzosť zlata sa vyjadruje dvomi spôsobmi, ktoré nám vyjadrujú obsah čistého zlata. V šperkárstve sa stretávame s označením karát. Karátové číslo nám poskytuje informácie o obsahu rýdzeho zlata v konkrétnom šperku alebo iného produktu obsahujúce zlato a práve preto je rozhodujúcim kritériom pri ohodnotení šperkov.

Ako ďalšie označenie rýdzosti sa používajú hodnoty vyjadrené v tisícinách. Na investičné účely sa používa zlato vo forme tehličiek a mincí označované rýdzosťou 999/1000 čo znamená, že toto zlato obsahuje 99,9 % zlata a 0,1 % prímiesí. Na výrobu šperkov a iné spracovanie sa spravidla používa zlato s rýdzosťou 585/1000.⁴ Prehľad rýdzosti zlata v porovnaní s karátmi si môžeme pozrieť v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka č.1: Rýdzosť zlata

Rýdzosť zlata v karátoch	Podiel zlata v zliatine	Podiel zlata v zliatine (v %)
24	999/1000	99,99
22	916/1000	91,60
18	750/1000	75,00
14	585/1000	58,55
12	500/1000	50,00
10	417/1000	41,70
8	333/1000	33,30

Zdroj: Chovancová,B. a kol. 2012. *Komoditné trhy a reálne investície*. Bratislava: Iura Edition, spol.s.r.o. 2012. s.138. ISBN 978-80-8078-453-9

V Slovenskej republike zlato a výrobky z drahých kovov upravuje zákon č. 94/2013 Z. z. o puncovníctve, ktorý ma za úlohu upravovať práva a povinnosti výrobcov, obchodníkov a dovozcov výrobkov z drahých kovov a taktiež zastrešuje výkon kontroly na úseku puncovníctva.

⁴ Chovancová,B. a kol. 2012. *Komoditné trhy a reálne investície*. Bratislava: Iura Edition, spol.s.r.o. 2012. s.138. ISBN 978-80-8078-453-9

1.1.3 Využitie zlata

V histórii sa zlato používalo primárne ako platidlo, uchovávateľ hodnoty alebo vyjadrovalo postavenie jednotlivca v spoločnosti. Vývoj technológií nám poskytuje úplne nový pohľad na využívanie zlata a jeho vlastností, o ktorých sme nevedeli. Zlato zohrávalo dôležitú úlohu v priemyselnej a ekonomickej činnosti a preto prispelo k vývoju ekonomiky a stalo sa jeho neoddeliteľnou súčasťou. V tejto časti záverečnej práce si priblížime rôzne spôsoby použitia tohto významného kovu.

Využitie v šperkárstve

Šperkárstvo patrí k najstarším remeslám, kde ľudia vyjadrovali svoje umelecké cítenie. Výroba šperkov z drahých kovov má dlhoročnú tradíciu. Zlato má v šperkárstve dôležitý ekonomický význam, kde pri tejto priemyselnej oblasti sa využíva okolo dvetisíc ton zlata ročne. Na výrobu zlatých šperkov s farebným odtieňom a zlepšenie odolnosti sa využíva zlievanie.⁵

Využitie v elektronike

V dobe plnej elektronických zariadení, mobilných telefónov a obvodov, plní zlato významnú úlohu. Vlastnosti ako odolnosť voči korózií a vodivosť robí zo zlata skvelým prostriedkom na široké využitie v elektronike. Používa sa ako spájkovací materiál na báze zlata, spojovacie drôty alebo na ukončenie kontaktov a konektorov. V tomto odvetví sa spotrebuje okolo 150 ton zlata ročne.⁶

⁵ Úžitok zlata [online]. [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <<https://www.zlatatehla.sk/zlato-a-trhy/uzitok-zlata>>

⁶ Využitie zlata [online]. [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <<http://www.kitco.sk/o-zlate-2/vyuzitie-zlata/>>

Využitie v modernej medicíne

Odolnosť voči baktériám, robí zo zlata výborného pomocníka pri medicíne a hlavne v stomatológii. Pri operáciách sa používajú nástroje, ktoré obsahujú zlate prvky, zlatom potiahnuté lasery a implantáty. Využitie nájdeme aj v chirurgii, kde pomáha pri oprave poškodených ciev, nervov, membrán a kostí a používa sa aj pri liečbe rôznych foriem rakoviny.⁷

Využitie zlata ako investičnej komodity

Vo svete investícií zlato predstavuje investičnú komoditu so špecifickým postavením. Drahý kov so všestranným využitím, ktorý ako každé iné aktívum zažíva nárasty a poklesy. Investícia do zlata je všeobecne považovaná za bezpečné riešenie, ktorá funguje ako záruka spoľahlivosti v časoch rastúcej inflácie.⁸

Spôsobov ako investovať do zlata nájdeme veľa a prvým je klasická kúpa reálneho zlata, ktorá je vykonávaná prevažne kúpou zlatých mincí alebo zlatých tehličiek. Ďalšími formami investície do zlata sú ETF fondy, CFD kontrakty alebo dokonca investíciou do akcií spoločností, ktoré ťažia zlato.

Jedná sa o dlhodobú investíciu, kde sa výnos odvíja od vývoja ceny zlata a spôsob investície, si každý investor vyberie podľa jeho nárokov.⁹

⁷ Katarína Zábojníková 2013. *Možnosti využitia zlata* [online]. [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <<https://zlatesperky.wordpress.com/2013/08/02/moznosti-vyuzitia-zlata/>>

⁸ Pavel Škriniar 2021. *Je zlato ideálna investícia* [online]. [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <<https://www.investujeme.sk/cs/home/blogy/je-zlato-idealna-investicia.html>>

⁹ Nick Green 2021. *Ako investovať zlato a iné drahé kovy* [online]. [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <<https://www.unbiased.co.uk/life/managing-your-money/how-to-invest-in-gold-and-other-precious-metals>>

1.1.4 Systém zlatého standardu

Zlatý standard bol charakteristický predovšetkým tým, že peniaze boli voľne vymeniteľné za zlato. Parita kúpnej sily sa určovala na základe pomeru voči zlatu a zlato tak plnilo úlohu medzinárodnej meny. Väčšina štátov v systéme zlatého standardu mali hodnotu meny determinovanú pevne daným množstvom zlata.

Zábezpeku v tomto systéme predstavoval princíp, na základe ktorého bolo množstvo peňazí v obehu kryté a obmedzené zásobou zlata v krajine, a tým znemožnilo monetárnej autorite spôsobiť rýchly rast cenovej hladiny nadmernou emisiou peňazí, čo by malo za následok znehodnotenie úspor a vkladov jednotlivcov a ostatných subjektov. Zlatý standard delíme na dve varianty a to štandard zlatej mince a štandard zlatého odliatku.

V štandarde zlatej mince platilo voľné razenie mincí, voľná vymeniteľnosť zlatých mincí a bankoviek. Tieto zlaté mince boli používané aj pri transakciách a na výplatu miezd.

Modifikovaný zlatý štandard alebo štandard zlatého odliatku fungoval bez zlatých mincí, no výmena peňazí za zlato bola možná, v prípade, že vymenené množstvo zodpovedalo celému zliatku uloženého v centrálnej banke alebo v podobe zlatých prútov.

Týmto prechodom zlatých štandardov sa začínalo postupné zamedzenie výmeny peňazí za zlato. Toto smerovalo k tomu aby existujúce množstvo peňazí v obehu už nebolo kryté zásobami zlata.¹⁰

¹⁰ Vravec, Bacik, Zlato – komodita 21. st. [online]. [cit. 2021-12-03]. Dostupný na <http://www.derivat.sk/files/casopis%202012/2012_Feb_Zlato%20-%20komodita%2021.%20st.%20-%20Vravec,%20Bacik.pdf>

1.1.5 *Štandard zlatej meny*

Štandard zlatej meny označovaný často ako Brettonwoodsý menový systém vznikol v USA v roku 1944. Základom pre tento systém boli systémy pevných menových kurzov, ktoré, aj keď boli stanovené pevne mohli byť upravované na základe dohôd. Národná mena USD bola v tomto systéme priamo konvertibilná na zlato a to pomerom 35 USD za uncu zlata. Ďalšie kurzové meny, ktoré patrili pod Bretton-woodsý systém boli konvertibilné na USD a až potom na zlato.

Koordináciu menovej politiky a riadenie kurzového režimu bola úloha, ktorá spadala pod inštitúciu Medzinárodný menový fond (IMF). Ako ďalšie inštitúcia, ktorá vznikla bola Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj a mala zabezpečiť a dopĺňať činnosť Medzinárodného menového fondu formou investičných úverov

Problémovým sektorom v tomto systéme sa stalo možnosť získavania rezerv na krytie výkyvov v určitých platbách do zahraničia a tým bolo udržanie pevného menového kurzu obťažnou úlohou. Zrušenie systému prišlo 27 rokov po jeho vzniku prezidentom Richardom Nixonom. Rozhodnutie, ktoré zapríčinilo zrušenie zmeniteľnosti USD za zlato prišlo v roku 1971 a malo za výsledok zrušenie aj Bretton-woodskeho menového systému.¹¹

¹¹ Hana Svobodová Brettonwoodsý systém, Mezinárodní měnový fond a Světová banka [online] [cit. 2021-12-10] Dostupné na: <http://sjps.fsvucm.sk/Articles/05_3_3.pdf>

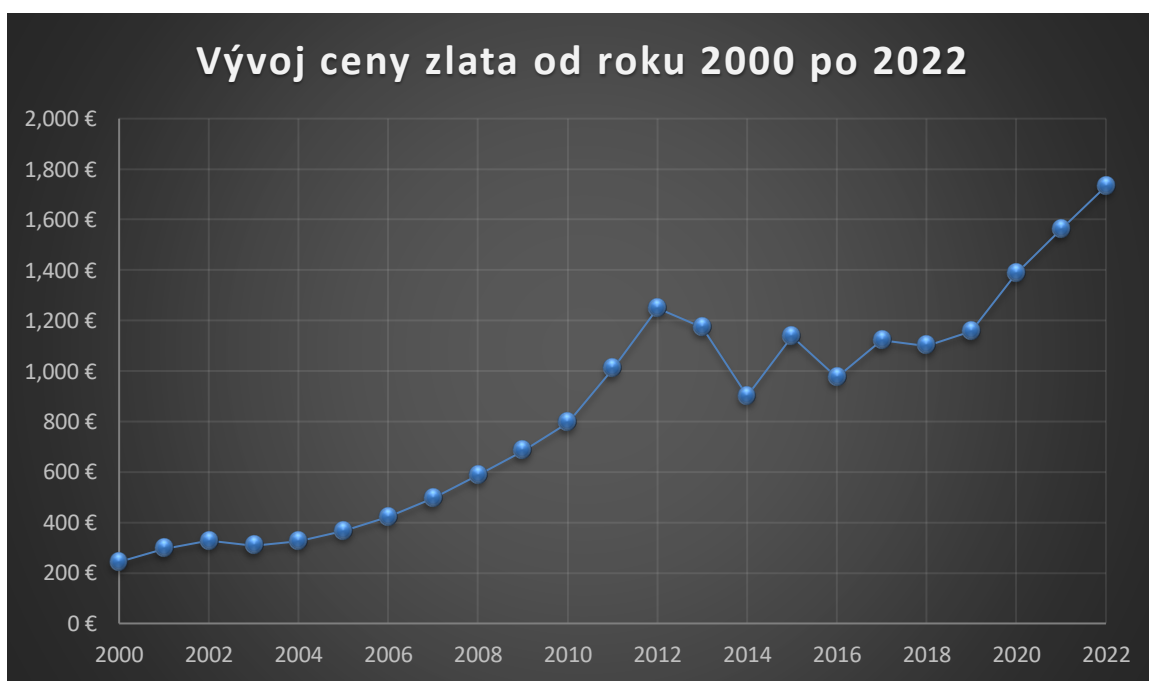
1.2 Historický vývoj ceny zlata

Zlato ako každá iná volatilná komodita zažíva vzostupy a pády. Vývoj ceny zlata na burze ovplyvňujú faktory, ku ktorým patrí inflácia, výška úrokových sadzieb (cena zlata rastie ak klesajú) a napríklad aj kurz amerického dolára, kde v prípade znehodnotenia tejto meny cena zlata stúpa.

Cena zlata, tak ako sme zvyknutý pri komoditách reaguje na dopyt a ponuku a tak ako vyššie uvedené faktory ovplyvňujú vývoj ceny. Ľudia sa obracajú na zlato v časoch, kedy majú obavy o znehodnotenie peňažných prostriedkov a zlato sa teda stáva súčasťou investičného portfólia mnohých investorov.

Na nasledujúcom grafe som porovnal vývoj ceny zlata od roku 2000 až po rok 2022. V rokoch 2008 zachvátila svet kríza, ktorá spôsobila investičnú horúčku a cena zlata tak začala stúpať. V roku 2020 si vývoj prešiel cez koronavírusovú pandémiu, pri ktorej ľudia taktiež vyhľadávali možnosť investície do tejto komodity.¹²

Graf č. 1: Vývoj ceny zlata v eurách za uncu

Zdroj: Vlastné spracovanie údajov z <https://www.stepfinance.cz/ceny-kovu-a-grafy/vyvoj-ceny-zlata> [2021-12-12]

¹² Vývoj ceny [online]. [cit. 2021-12-10]. Dostupné na < <https://ceskamincovna.cz/sk/vyvoj-ceny-zlata-2374/>>

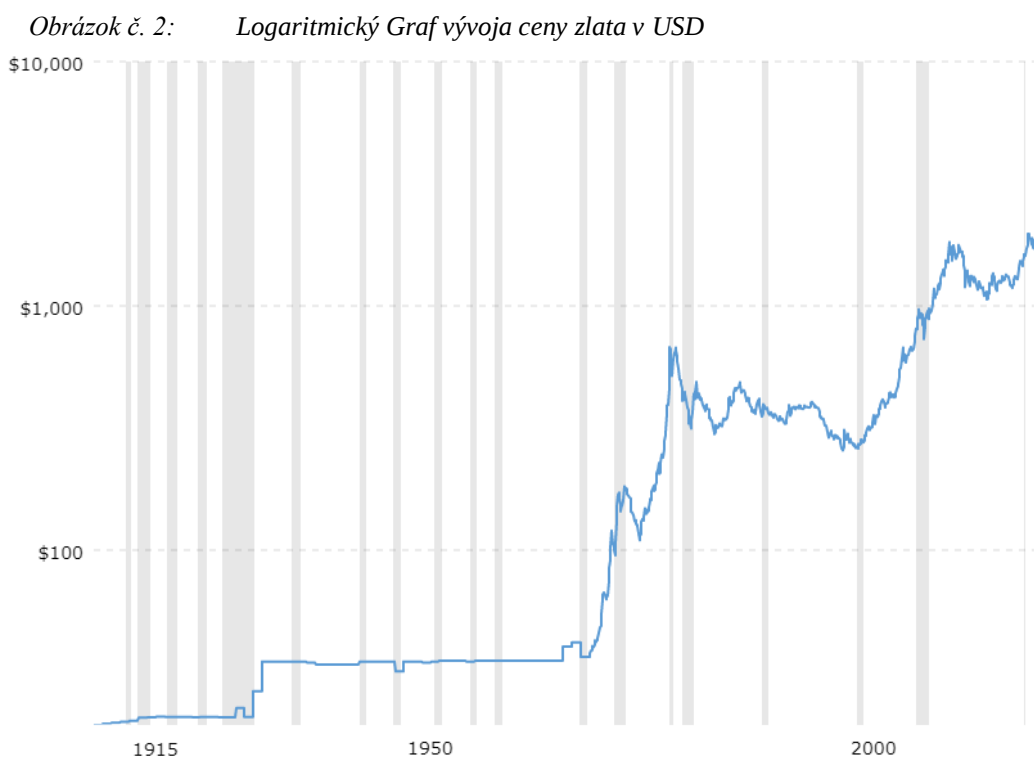
1.3 Riziká a nevýhody investovania do zlata

V tejto časti sa budem zaoberať rizikami a nástrahami spojenými s investíciami do zlata. Zlato v posledných desaťročiach nabera na popularite, a tým aj riziká spojené začínajú narastať. Riziká sú neodmysliteľnou súčasťou investovania a preto by sme mali riziko diverzifikovať alebo ak je to možné, úplne odstrániť.

Riziká som rozdelil do viacerých skupín, ktorým sa budem venovať.

1.3.1 Porovnateľné nižšie výnosy

Na začiatku si musíme určiť, že cenu zlata ako každej inej komodity, určuje trh. Napriek obmedzenej ponuke dopyt po zlate neustále narastá a podľa jeho širokého využitia môžeme len predpovedať, že tieto trendy budú pokračovať. Investovanie do zlata je dlhodobá záležitosť, ktorá nám nevytvára pridanú hodnotu, a jeho dlhodobé zhodnotenie je nižšie v porovnaní s výnosmi akciových alebo realitných trhov. Nasledujúci obrázok nám zobrazuje vývoj ceny zlata neupravenú o infláciu v amerických dolároch. Priemerne tak za uplynulých 105 rokov cena zlata rástla o 4,36 % ročne.¹³

¹³ Investícia do zlata, nedostatky a nástrahy [cit. 2021-12-10] Dostupné na: <<https://www.finax.eu/sk/blog/investicia-do-zlata-nedostatky-a-nastrahy>>

1.3.2 *Riziko straty investovaných peňažných prostriedkov*

Zlato ako každé iný investičný inštrument prináša riziko straty kapitálu. Síce je zlato považovaný za nástroj, ktorý chráni voľne finančné prostriedky pred infláciou a inými nástrahami, vždy platí, že do zlata by sa malo investovať len v tom prípade ak poznáme všetky riziká a sme ochotní ich podstúpiť. Aj keď v prípade zlata hovoríme o dlhodobom investovaní, mali by sme vždy načasovať svoj vstup na finančný trh. Nikto nevie, ktorým smerom sa trh bude pohybovať a každá investícia sa môže stať ziskovou alebo stratovou.¹⁴

1.3.3 *Zlato negeneruje cash-flow*

Značná časť investorov si pod investovaním predstavuje pravidelný výnos tzv. pasívny príjem, čo znamená určitú formu odmeny za držanie konkrétnych aktív. Pasívny príjem môže mať podobu dividend pri akciách alebo rôzne vyplácané úroky, no pri investovaní do zlata žiadny úrok navyše nezískame. Jediným výnosom, ktorý je možné dosiahnuť je kapitálový príjem, čo znamená rozdiel medzi kupovanou a predávanou cenou.¹⁵

1.3.4 *Náklady, priestory na skladovanie a riziko falzifikátu*

Pri investovaní do zlata, konkrétne do toho fyzického musíme myslieť aj na ochranu a skladovanie tejto investície. Bezpečnosť je v tomto prípade naša priorita a to ma za následok kúpu trezoru alebo iného bezpečnostného systému, ktoré môže byť spojené s ďalšími dodatočnými nákladmi. Ak nechceme kupovať trezor ani bezpečnostný systém, je tu možnosť prenájmu bezpečnostnej schránky. Pri fyzickom zlate si musíme dať pozor aj na pravosť a rýdzosť zlata ako našej investície. Toto riziko je hlavne spojené s novými investormi. Dôležité je preveriť si aktuálnu cenu zlata na trhu. Môže nastať aj situácia kde predajca predáva zlato s inou rýdzosťou akou sa prezentuje, pri kúpe od overených predajcov by tieto riziká mali byť minimálne no nikdy nie žiadne.¹⁶

¹⁴ Riziká investovania do zlata [cit. 2021-12-10] Dostupné na: <<https://www.eshop-zlato.sk/investovanie-do-zlata#nevyhody>>

¹⁵ Investovanie do zlata [cit. 2021-12-10] Dostupné na: <<https://www.investujeme.cz/clanky/investicni-zlato-a-jeho-rizika/>>

¹⁶ Prečo zlato nie je tak skvelou investíciou, ako sa mnohým zdá [online]. [cit. 2021-12-03]. Dostupné na : <<https://www.finax.eu/sk/blog/investicia-do-zlata-nedostatky-a-nastrahy>>

2 Ciel' práce

V súčasnej rýchlej dobe, kde nie je ľahké sledovať všetky trendy, sa ľudia snažia nájsť najlepšiu formu investovania ich voľných peňažných prostriedkov. Zlato ako jedna z foriem investovania predstavuje jednu zo stabilnejších možností kde uložiť svoje prostriedky aj napriek obrovským prepadom na finančných trhoch. Investičné zlato ma rôznu podobu a investori sa môžu slobodne rozhodnúť akú formu si vyberú či chcú len bezpečne uložiť prostriedky a zhodnocovať majetok alebo aktívne sledovať trhy a snažiť sa z nich vytážiť maximum. Investovanie do zlata sprevádzajú výhody aj riziká ako pri každom investičnom projekte. Cieľom tejto práce je informovať akými spôsobmi môžeme investovať do zlata a čo je vzhľadom na konkrétnu situáciu na trhu najlepšia možnosť. Samotné investovanie je spojené s množstvom rizík a nástrah, ktoré je potreba minimalizovať a porovnaním investícií do zlata s tradičným spôsobom, ako je investovanie do akcií formou indexových fondov a dosiahnuté výnosy za určité obdobie. Predpovedanie vývoja finančných trhov nie je možné a závisí od budúcich udalostí a z tohto pohľadu musíme vychádzať.

Čiastkové ciele, ktorým som sa venoval v teoretickej časti:

- Charakteristika zlata a jeho podstata
- Využitie a rýdzosť zlata
- História a vývoj ceny zlata

Hlavné ciele v praktickej časti:

- Zistiť súčasné možnosti investícií do zlata
- Porovnanie foriem investovania do zlata
- Vyhodnotiť výnosnosť investícií
- Porovnať ich s tradičnou formou investovanie peňažných prostriedkov, konkrétne do indexového fondu Dow Jones Industrial Average

3 Metódy a metodika práce

Predmetom tejto kapitoly a zároveň našej práce bolo charakterizovať objekt skúmania, čím je drahý kov zlato a zistiť spôsoby akým sa dajú voľné peňažné prostriedky investovať v súvislosti s týmto kovom.

Analýzou možností investovania do zlata a ich rozdelením sme poskytli pohľad pre investora akú možnosť si vybrať, od fyzického zlata, cenné papiere až zložitejšie Futures a ETF fondy.

V poslednej časti sme rozšírili poznatky o tradičný spôsob zhodnotenia peňažných prostriedkov. Pre porovnanie som si jeden z najpoužívanějších indexov. Akciový index reprezentujúci 30 technologických a finančných spoločností v Spojených štátoch amerických, ktorý sa podľa Gordona Scotta používa aj ako barometer širšieho akciového trhu a ekonomiky ako celku. Jedná sa o indexový fond Dow Jones Industrial 30, ktorý sme analyzovali a porovnali návratnosť investícií v určenom období od roku 2014 do 2021.

Pri písaní sme použili rôzne zdroje, hlavne tie internetové, ktoré nám poskytovali hodnotný zdroj informácií pri rýchlom vývoji ekonomiky. Zahraničné internetové zdroje predstavovali hlavnú oporu pri praktickej časti. Pri teoretickej časti sme sa opierali o slovenskú literatúru doplnenú o internetové zdroje.

4 Výsledky práce

V poslednej časti tejto práce sme sa venovali možnostiam investovania do zlata a ich výhody a nevýhody, ktoré obsahujú. V prvej časti sme porovnávali tieto možnosti a aj ich výnosy, ktoré sa opierajú a závisia hlavne od pohybu zlata. Poslednou časťou a naším cieľom bolo porovnať ich s tradičnou formou zhodnocovania úspor, kde sme si vybrali indexový fond

4.1 Možnosti investovania do zlata

„Zlato je strážcom hodnoty par excellence“

Charles de Gaulle

Trh ponúka investorovi rôzne možnosti investovania do zlata, či do iných aktív, avšak každá možnosť nesie so sebou rôzne špecifiká a riziká. Konkrétu formu si vyberá sám investor, tak aby vyhovovala jeho požiadavkám.

Investovanie do zlata sa delí na dva základne spôsoby. Prvý typ je investovanie do fyzickej podoby zlata, ako sú zlaté tehličky, mince alebo zliatky. Druhý typ je vlastníctvo papierového kontraktu, ktoré sú nadviazané na cenu zlata a môžeme ich vlastniť v podobe opcií, kontraktov, fondov alebo aj akcií firiem ťažiacich zlato.

4.1.1 Investičné zlaté tehličky

Nákup zlatých zliatkov a mincí je najtypickejšou formou investovania do zlata. Na celosvetovom trhu pôsobí veľké množstvo rafinérií, ktoré sú špecializované na produkciu tehličiek akceptovateľných na svetových trhoch. Vo svete sa nachádzajú aj menšie rafinérie, ktoré sú menej známe a tým sa zameriavajú na skôr na lokálny trh.

Producenti vyrábajúce zlaté tehličky, za zodpovedajú londýnskemu štandardu LBMA London Bullion Market Association. V spojitosti s LBMA patrí aj označenie *Good Delivery*, ktorý signalizuje, že produkt neopustil sklady alebo distribučné kanály dôveryhodných spoločností (tzv. chain of integrity).¹⁷

¹⁷ Karpíš J. Ako na zlato – Peniaze pre neveriacich Bratislava: Vydavateľstvo Bajkal 2021 str.110, ISBN: 978-80-99975-06

Tehly, ingoty a zliatky musia byť označené puncom (značnou rafinérie), sériovým číslom a označením hmotnosti. Pri kúpe je zlato balené väčšinou vo fólií, plaste alebo inom ochrannom obale, kde sa k nemu prikladá aj certifikát.

Investičné zlaté tehličky vyhľadávajú investori, ktorí požadujú čo najnižšiu cenu zlata za gram. U tehličiek, na rozdiel od mincí, nie je žiadna „umelecká“ hodnota, ktorá je u mincí spôsobená estetickým spracovaním. Vizuál a dizajn mince sa každoročne spravidla nemení, mení sa iba ročník razenia mince.

Na trhu môžeme nájsť tehličky od rôznych rafinérií, no medzi najznámejšie rafinérie patria švajčiarske Argor-Heraeus SA a PAMP, austrálsky Perth Mint, rakúska Münze Österreich alebo aj juhoafrická rafinéria Rand Refinery.

4.1.2 *Investičné zlaté mince*

V 20. storočí bola väčšina mincí určená na predaj investorom alebo zberateľom. Vďaka vysokému obsahu zlata sa mince začali nazývať „investičné“. Tým sa stali jedným z najlukratívnejších prostriedkov investovania do zlata.¹⁸

Zlaté investičné mince patria k populárnym možnostiam investície na komoditnom trhu a umožňujú nákup zlata v menších objemoch. Mince, sú likvidné, obchodovateľné a celosvetovo akceptované. Avšak investičné mince sa samozrejme nedajú kúpiť za cenu zlata. Náklady, ktoré boli vynaložené na spracovanie zlata a razenie mincí sa prejavujú v podobe prirážky. Prirážka sa môže pohybovať medzi 2,2 % - 8 %.¹⁹ Konkrétne si to ukážeme na investičnej minci Maple Leaf, ktorá spolu s American Eagle a Wiener Philharmoniker patrí k najznámejším po svete.

¹⁸ Zlaté mince [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <signa-zliatky-mince.sk/zlate-mince>

¹⁹ Karpíš J. Ako na zlato – Peniaze pre neveriacich Bratislava: Vydavateľstvo Bajkal 2021 str.110, ISBN: 978-80-99975-06-5

Obrázok č. 3: Porovnanie ceny zlata s cenou investičnej mince Maple Leaf

Zdroj: Vlastné spracovanie z tradingview.com

Graf, ktorý sme použili na analýzu prirážky, je od roku 2020 do súčasnosti a v mernej jednotke USD, priblížili sme na ňom cenu zlata v porovnaní s cenou investičnej mince Maple Leaf. Na výpočet prirážky sa používa vzorec:

$$OP = ((PC - NC) / NC) \times 100 \%$$

Kde OP je obchodná prirážka, PC predajná cena a NC je nákupná cena.

Z grafu môžeme vidieť, že cena investičnej mince (modrá krivka sa pohybuje jemne nad cenou zlata (žltý graf). Výpočtom obchodnej prirážky sme dostali, že pri aktuálnej cene zlata 1967 amerických dolárov a investičnej cene mince 2046 amerických dolárov, sa obchodná prirážka pohybuje na úrovni 4,01 %. Obchodná prirážka sa neustále mení, no môžeme ju nájsť aj vo vyšších hodnotách, kde už táto hodnota sa odvíja aj od konkrétneho distribútora.

Pri kúpe investičných mincí sa investor rozhoduje podľa svojho úsudku, kde kritériom môže byť aj rýdzosť konkrétnej mince, keďže mince sa razia v rôznej rýdzosti, hmotnosti. Takmer každý typ mince je razený aj v inej mincovni, podľa čoho sa môže investor tiež rozhodovať. V tejto časti som priblížil jedny z najznámejších mincí na svete a taktiež aj náhľad v ktorom porovnáme viacero investičným zlatých mincí.

American Eagle

Minca American Eagle, prvá oficiálna zlatá minca Spojených štátov. Razená je v štyroch veľkostiach, avšak rýdzosť je na úrovni 916,7 (22 karátov), a to vďaka použitiu striebra a medi pri razení mince. Zlato použité na výrobu tejto mince musí byť vyťažené v Amerike.

Na prednej strane mince je vyrazená Socha Slobody, ako symbol Spojených štátov amerických a symbol mieru. Na zadnej strane mince, už podľa názvu mince, je znázornená samica orla.²⁰

Obrázok č. 4: Investičná minca American Eagle

Zdroj: <https://online.kitco.com/buy/3000/1-oz-Gold-American-Eagle-Coin-9167-3000>

Wiener Philharmoniker

Rakúska zlatá minca, patrí k najpopulárnejším zlatým minciam na svete. Táto obľúbená investičná zlatá minca vyrobená z rýdzeho zlata 999,9 (24 karátov) sa razí v rakúskej mincovni a taktiež sa jednalo o prvú zlatú mincu denominovanú v eurách, dovtedy bol nominál v rakúskych šilingoch.

Prednú stranu zdobí vyobrazenie orgánu v Zlatej koncertnej sále Viedenskej filharmónie. Zadná strana mince symbolizuje budovu Viedenskej filharmónie, ktorá nesie titul najstaršej hudobnej školy.²¹

²⁰ Zlaté mince [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <3signa-zliatky-mince.sk/zlate-mince>

²¹ Investičná minca Maple Leaf [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <Investicnezlato.sk/maple-leaf-1-unca>

Obrázok č. 5: *Investičná minca Wiener Philharmoniker*

Zdroj: <https://www.zfp-gold.sk/investicni-kovy/zlata-investicni-mince-wiener-philharmoniker-1-4-0>

Maple Leaf

Kanadská mincovňa Royal Canadian Mint je preslávená dokonalým štandardom kvality pri razení zlatých mincí. Razenie mince Maple Leaf a ich predaj prekročil všetky očakávania Kanadskej mincovne. Dizajn a cena sa stali hlavnou príčinou, prečo je táto minca preferovanou pre mnohých investorov. Rýdzosť mince dosahuje úroveň 999,9, to znamená, že minca neobsahuje takmer žiadny iný kov, iba zlato ťažené výlučne v kanadských baniach.

Prednú stranu zdobí podobizeň kráľovnej Alžbety II. Na rube mince sa nachádza zobrazenie symbolu Kanady a to javorový list.²²

Obrázok č. 6: *Investičná minca Maple Leaf*

Zdroj: <https://online.kitco.com/buy/3100/1-2-oz-Gold-Canadian-Maple-Leaf-Coin-9999-3100>

²² Zlaté mince[online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <3signa-zliatky-mince.sk/zlate-mince>

Obrázok č. 7: Populárne zlaté mince vo svete

Najpopulárnejšie zlaté mince vo svete				
Názov mince	Krajina pôvodu	Rýdzosť	Váha mince v trójských unciah (t oz), prípadne v metrickej sústave (g/kg)	Obdobie razenia mince
Gold Nugget	Austrália	0,9999	1/20 t oz, 1/10 t oz, 1/4 t oz, 1/2 t oz	1986 - súčasnosť
			1 t oz, 2 t oz, 10 t oz, 1 kg	1991 - súčasnosť
Lunar Series I	Austrália	0,9999	1 t oz	1996 - 2007
Lunar Series II	Austrália	0,9999	1 t oz	2008 - 2019
Wiener Philharmonic	Rakúsko	0,9999	1/10 t oz, 1/4 t oz, 1/2 t oz, 1 t oz	1989 - súčasnosť
Maple Leaf	Kanada	0,9999	1/20 t oz, 1/15 t oz, 1/10 t oz, 1/5 t oz	1979 - súčasnosť
			1/4 t oz, 1/2 t oz, 1 t oz, 1 g, 100 kg	
Chinese Gold Panda	Čína	0,9990	1/20 t oz, 1/10 t oz, 1/4 t oz, 1/2 t oz, 1 t oz	1982 - súčasnosť
20 Francs Napoleon	Francúzsko	0,9000	0,1867 t oz	1806 - 1914
Libertad	Mexiko	0,9990	1/20 t oz, 1/10 t oz, 1/4 t oz, 1/2 t oz, 1 t oz	1991 - súčasnosť
Libertad	Mexiko	0,9000	1/4 t oz, 1/2 t oz, 1 t oz	1981 - 1990
Centenario (50 Pesos)	Mexiko	0,9000	1,20565 t oz	1921 - 1931
Saint George the Victorious	Rusko	0,9990	0,2537 t oz	2006 - súčasnosť
Krugerrand	Južná Afrika	0,9167	1/10 t oz, 1/4 t oz, 1/2 t oz, 1 t oz	1967 - súčasnosť
Vreneli	Švajčiarsko	0,9000	0,0933 t oz, 0,1866 t oz	1897 - 1936, 1947, 1949
Sovereign	Spojené kráľovstvo	0,9167	0,2354 t oz	rôzne
Britannia	Spojené kráľovstvo	0,9167	1/10 t oz, 1/4 t oz, 1/2 t oz, 1 t oz	1987 - 2012
Britannia	Spojené kráľovstvo	0,9999	1 t oz	2013 - súčasnosť
Gold Eagle	USA	0,9617	1/10 t oz, 1/4 t oz, 1/2 t oz, 1 t oz	1986 - súčasnosť

Zdroj: Juraj Karpiš - Ako na zlato – Peniaze pre neveriacich str.112 ISBN: 978-80-99975-06-5

Obrázok znázorňuje najpopulárnejšie mince razené po celom svete a porovnáva ich rýdzosť, hmotnosť v akej sa mince predávajú a v poslednom rade obdobie razenia, nakoľko niektoré mince sa v súčasnosti už nerazia.

Pri pojme investovanie do zlata si väčšina ľudí predstavuje klasický nákup fyzického zlata v podobe spomínaných mincí a tehličiek a jeho následné skladovanie na bezpečnom

mieste. Do zlata sa však dá investovať aj bez toho aby sme riešili otázky skladovania alebo ochrany.

Investovanie do „papierového“ zlata vyhľadávajú predovšetkým investori, ktorí chcú so zlatom obchodovať v rôznych časových úsekoch a následne viackrát nakupovať a predávať zlato.

4.1.3 Derivátové kontrakty

Derivátové kontrakty, dohody alebo zmluvy vytvorené práve proti priamemu fyzickému nákupu zlata, odvodené od hodnoty či ceny podkladového nástroje, čo je v našom prípade zlato.

Medzi derivátové kontrakty patria:

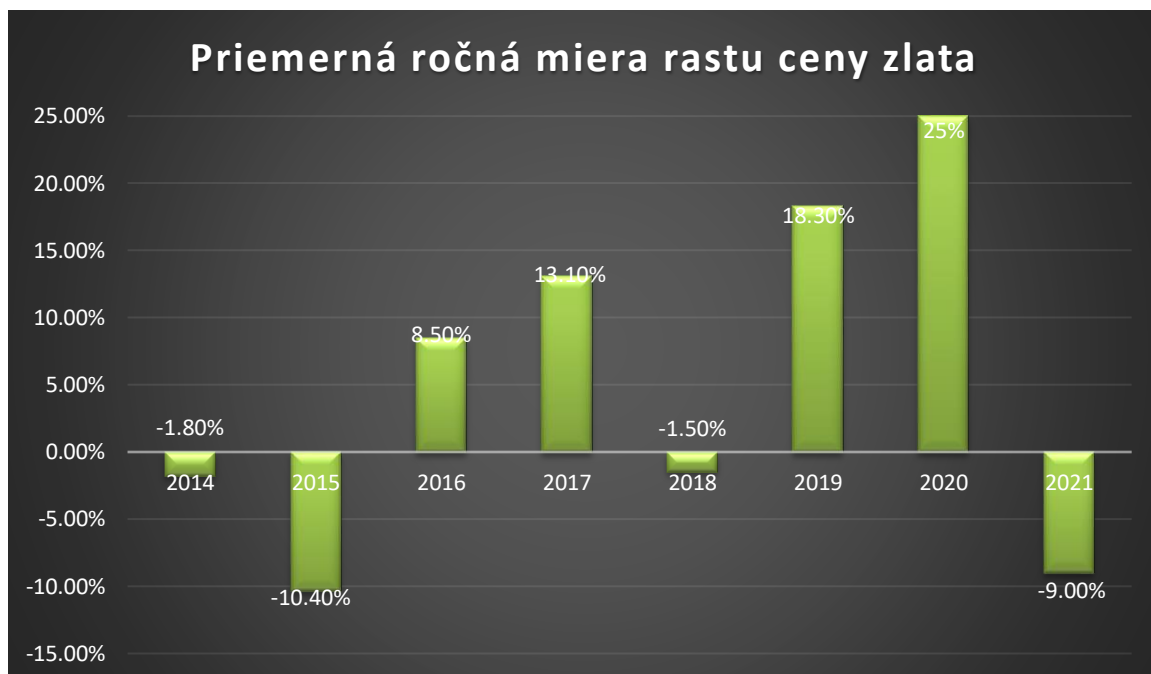
- Futures – patria k základným nástrojom na svetových burzách. Pod pojmom futures sa rozumie zmluva, záväzný terminovaný obchod, uzatvorená v súčasnosti, v určitých podmienkach. Pri zlatých derivátoch tohto typu majú burzy určené podmienky a štandardizované množstvo a kvalitu. Investor za zlato zaplatí za dnešnú cenu, no povinnosť prevzatia aktíva má až v budúcnosti. Predajom kontraktu ešte v čase splatnosti sa investor zbavil aktíva a tým pádom si zlato prevziať už nemôže.²³
- CFD – typ papierového kontraktu pri ktorom zlato nevlastníme ale špekuluje sa na raste a poklese ceny zlata. Na rozdiel od Futures nám nevzniká právo alebo povinnosť aktívum prebrať. CFD v preklade kontrakt na rozdiel je zmluva, kde kupujúci a predávajúci uzatvárajú zmluvu a zaväzujú sa zaplatiť rozdiel medzi otváracou a zatváracou cenou obchodu. V prípade CFD ako aj pri iných derivátových kontraktoch platí možnosť využitia finančnej páky, ktorá nám umožňuje obchodovať väčšie množstvo zlata.²⁴
- Opcie – princíp obchodovania opcií sa podobá futures, s tým že pri opciách používame dve kategórie opcií. Opcia CALL sa používa v prípade predpokladu, že podkladového aktíva, v našom prípade zlata, nám bude narastať. V prípade profitovania z poklesu ceny investor nakupuje opciu PUT, čím si poistí predaj aktíva za vyššiu cenu ako trhovú. V prípade nákupu PUT a zvýšenia trhovej ceny opciu investor využiť nemusí. Opcia zastáva formu práva, nie povinnosti.²⁵

²³ CHOVANCOVA, B a kol. 2012. Komoditné trhy a reálne investície, Bratislava: Iura Edition, 2012. s.151 ISBN 9788989784539

²⁴ CFD kontrakty [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <<https://www.xtb.com/sk/vzdelavanie/cfd-kontrakty>>

²⁵ Ronald Ižip 2010. Úvod do obchodovania opcií [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <<http://akademia.trimbroker.com/clanky/Uvod-do-obchodovania-opcii>>

Graf č. 2: Priemerná ročná miera rastu ceny zlata

Zdroj: vlastné spracovanie údajov z outlookindia.com a google.finance

4.1.4 ETF fondy

ETF fondy, patriace do kategórie kolektívneho investovania, nám pomáhajú investovať do zlata hlavne z dôvodu keď nechceme fyzicky investičné zlato vlastniť. Exchange Traded Funds, v preklade verejne obchodované fondy, zamerané na zlato kopírujú spotovú cenu zlata.

Tento druh investície tvorí podstatnú časť dopytu po zlate a je určený najmä pre malých investorov.²⁶

Väčšina ETF fondov majú svojich správcov fondov, ktorý aktívne spravujú fondy a pri tomto spôsobe musíme počítať s poplatkom. Jedná sa o jednu z najrýchlejšie rastúcich foriem investovania do zlata, ktorá je dobrou voľbou pre investorov, ktorí nechcú využívať finančnú páku a zároveň fyzicky nevlastniť zlato.²⁷

Výber správneho fondu nie je vôbec jednoduché. V nasledujúcej tabuľke som porovnal jedny z najväčších ETF fondov kopírujúcich cenu zlata.

²⁶ Investovanie do drahých kovov[online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <<https://ekonomialudskourecou.sk/ako-a-kam-investovat-peniaze-velky-prehľad-možnosti/>>

²⁷ Lukáš Ištván 2022. Investovanie do zlata [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <<https://uspesnynaburze.sk/blog/investovanie-do-zlata/>>

Tabuľka č.2: Porovnanie ETF fondov kopírujúcich cenu zlata

Názov fondu	Obchodovaná mena	Veľkosť v mld €	Priemerný ročná návratnosť	Poplatky v %
iShares				
Physical Gold ETC	USD	16,429 mld €	5,69 %	0,15 % p.a.
Invesco				
Physical Gold A	USD	16,365 mld €	5,37 %	0,12 % p.a.
Xetra-Gold	EUR	14,159 mld €	8,22 %	0,36 % p.a.
WisdomTree Physical Gold	USD	5,527 mld €	5,72 %	0,39 % p.a.

Zdroj: [19.04.2022] Vlastné spracovanie údajov z <https://www.justetf.com/en/find-etf.html?assetClass=class-preciousMetals&index=Gold&groupField=none&sortField=fundSize&sortOrder=desc>

Z tabuľky nám vyplýva, že v období 2014 až 2021 zaznamenal najväčšiu priemernú ročnú návratnosť ETF fond Xetra Gold a to 8,22 %, ktorý zároveň poskytuje poplatky na úrovni 0,36 %. Naopak najmenšiu návratnosť zaznamenal ETF fond Invesco Physical Gold A spravujúci 5,5 miliárd € a to 5,37 %. Poplatky v tomto fonde sa vyšplhali na 0,12 % čo sú zároveň druhé najmenšie poplatky s porovnávanými fondami.

4.1.5 Akcie spoločností ťažiacie zlato

V tejto časti sa budeme venovať forme investície do akcií firiem ťažiacie zlato. Najskôr si treba vyčleniť pojem „akcia“. Akciou chápeme druh cenného papiera, ktorý nesie práva akcionára podieľať sa na riadení podniku, tak ako aj na zisku či likvidačnom zostatku.²⁸

Práve spojitosť práva podieľať sa na zisku podniku láka investorov na túto formu investícií. Výhoda tejto nepriamej investície do zlata je vyplácanie dividend, nakoľko ťažobné spoločnosti svojim akcionárom vyplácajú túto formu „odmeny“.²⁹

Základná idea spočíva ako aj pri iných formách investícií, keď cena zlata rastie, ťažobné spoločnosti predávajú zlato čím si navyšujú zisk a tým sa zvyšuje cena akcií. V opačnom prípade pri poklese ceny zlata klesá zisk a cashflow.³⁰

Celosvetovo existuje mnoho ťažobných spoločností, ktoré či už hľadajú zlato, financujú ťaženie alebo majú už niekoľkoročné skúsenosti s ťažením zlata. Akcie každej spoločnosti má inú hodnotu a od toho sa odvíjajúce aj dividendy.

V nasledujúcej časti si porovnáme cenu akcií a výnos dividend najväčších spoločností v tejto sfére. Hodnota dividend je daná rozhodnutím valného zhromaždenia, sú vyplácané štvrťročne a na výpočet ročného dividendového výnosu v % používame vzorec:

$$\left(\frac{\text{dividenda za 12 mesiacov}}{\text{trhová cena akcie}} \right) \times 100$$

Tabuľka č.3: Porovnanie dividendových výnosností spoločností ťažiacich zlato

Spoločnosť	Cena akcie k 17.04.2022	Dividendový výnos v \$	Dividendový výnos v %
Barrick Gold	24,22	0,40	1,65 %
Newmont Mining	68,26	2,00	2,92 %
AngloGold Ashanti	21,09	0,68	3,22 %
Kinross Gold	5,70	0,12	2,10 %
Agnico Eagle Mines	59,38	1,60	2,69 %

Zdroj: [19.04.2022] vlastné spracovanie údajov z finance.yahoo.com

²⁸ Čo sú akcie [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <<https://totalmoney.sk/slovník/A/akcia/>>

²⁹ Lukáš Ištván 2022. *Investovanie do zlata* [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <<https://uspesnynaburze.sk/blog/investovanie-do-zlata/>>

³⁰ Akcie ťažobných spoločností [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <<https://www.eshop-zlato.sk/ako-investovat-do-zlata#akcie-tazobnych-spolocnosti>>

4.2 Tradičný spôsob zhodnocovania úspor

Pri výbere tradičného spôsobu zhodnocovania úspor som sa rozhodoval medzi podielovým fondom Amundi Funds Pioneer a indexovým fondom Dow 30 známym aj pod menom Dow Jones.

Rozhodol som sa pre celosvetovo známy indexový fond Dow 30, ktorý patrí k najznámejším indikátorom amerického akciového trhu. Hlavne rozhodovacie kritérium boli poplatky, pri ktorých podielové fondy neprekonávajú ETF fondy a celkové ročné náklady podielových fondoch sú vyššie ako u indexových.

4.2.1 Dow Jones Industrial Average

Dow Jones Industrial Average, celosvetovo známy index a zároveň indikátor amerického akciového trhu, ktorý je známy aj pod názvami ako Dow 30 alebo Dow Jones. Pomenovaný po Charlesovi Dowovi, ktorý vytvoril index v roku 1896 s jeho partnerom Edwardom Jonesom.³¹

Hodnota indexu sa odvíja od cien akcií 30 amerických spoločností, ktoré patria k najväčším a najviac obchodovaným. Skutočná aktuálna hodnota sa počíta ako súčet cien akcií delený deliteľom, ktorý sa upravuje pri rozdeľovaní akcií alebo vyplácaní dividend, tým pádom hodnota indexu zostáva konzistentná.³²

Obrázok č. 8: Cena indexu Dow Jones Industrial Average k 20.04.2022

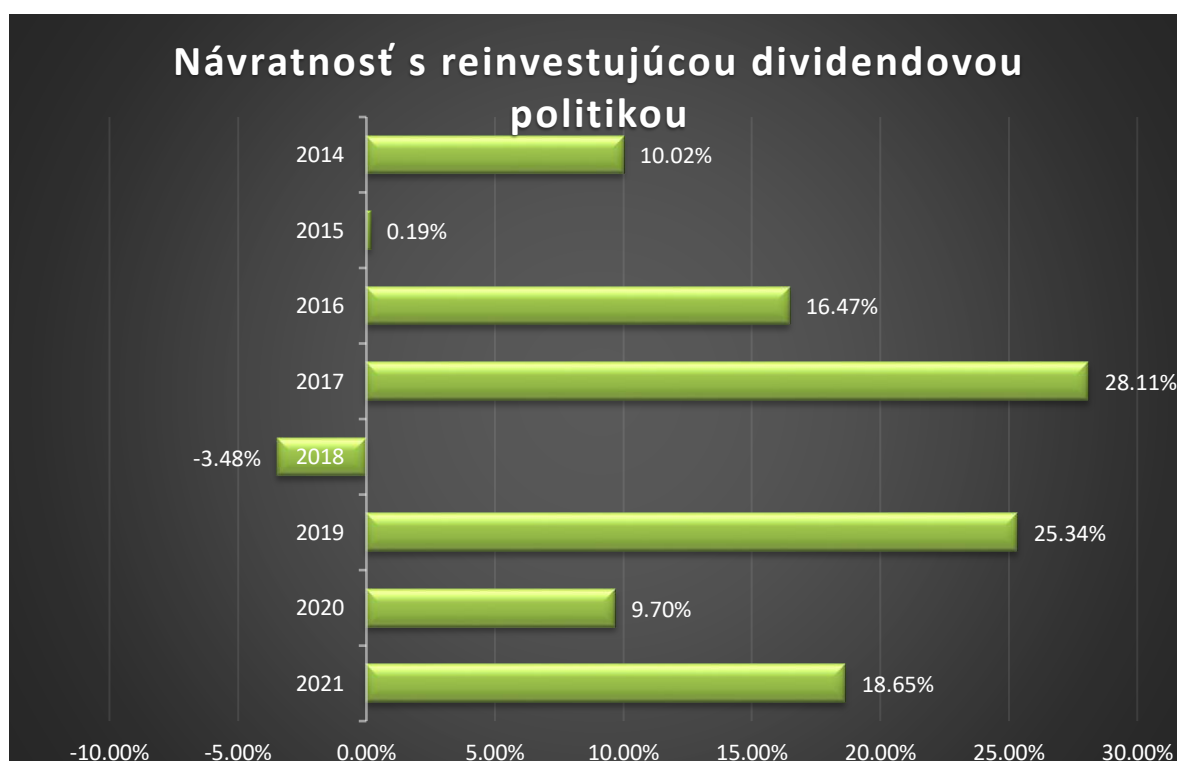
Zdroj: [19.04.2022] Vlastné spracovanie údajov z google.finance

³¹ Akgilesh Ganti 2022. *What is the Dow Jones Industrial Average* [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <[Investopedia.com/terms/d/djia.asp](https://www.investopedia.com/terms/d/djia.asp)>

³² Adam Hayes 2021. *Theoretical Dow Jones Index* [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <[Investopedia.com/terms/t/theoreticaldownjonesindex.asp](https://www.investopedia.com/terms/t/theoreticaldownjonesindex.asp)>

Ako už bolo spomínané pri ETF fondoch je pre nás dôležitá návratnosť našich investícií. Priemerná návratnosť môže byť meraná v rozličných časových úsekoch a tým nám poskytovať pohľad na výkonnosť konkrétneho fondu. Treba mať na pamäti, že predchádzajúca návratnosť nám neindikuje, ako sa bude vyvíjať fond v budúcnosti. Svojou výkonnosťou Dow Jones Industrial Average prekonáva historické priemery a stáva sa častým výberom pre investorov, spolu s ďalšími svetovými indexami.³³

Graf č. 3: Návratnosť fondu Dow Jones 30 za obdobie 2014-2021

Zdroj: [19.04.2022] vlastné spracovanie údajov z dqydj.com/2021-dow-jones-industrial-average-return/

Investori, majú možnosť investovať do Dow 30 formou ETF fondov kopírujúcich tento index. Pri kopírujúcich indexoch sledujeme zložky fondov z hľadiska ich obsahu, kde fondy môžu kopírovať hlavný index úplne alebo čiastočne. Pri úplnej replikácii sa sledované indexy snažia odzrkadliť výkonnosť hlavného indexu čo najpresnejšie. Čiastočná replikácia ponúka investovanie len do výberu tých najreprezentatívnejších spoločností. Avšak pri tejto forme môžu byť do indexu pridané ďalšie spoločnosti, vybrané správcom fondu.³⁴

³³ Roger Wohlner Average Stock Market Return [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <Wealthsimple.com/en-ca/learn/average-stock-market-return#average_stock_market_reurn_over_time>

³⁴ Charlotte Gifford 2022. Tracker funds explained [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <Which.co.cuk/money/types-of-investment/indvestment-funds/tracker-funds-explained-a6s543x0ss5x>

Tabuľka č.4: Zoznam fondov kopírujúcich Dow Jones Industrial Average

Názov fondu	Dátum založenia	Veľkosť fondu v mil.	Priemerná ročná návratnosť od 2014	Poplatky v %
iShares Dow Jones Industrial Average UCITS ETF (Acc)	26. Januára 2010	785 m. €	12,70 %	0,33 % p.a.
Lyxor Dow Jones Industrial Average UCITS ETF	4. Apríl 2001	276 m. €	15,36 %	0,50 % p.a.
iShares Dow Jones Industrial Average UCITS ETF (DE)	19. Septembra 2001	252 m. €	12,14 %	0,51 % p.a.
Lyxor Dow Jones Industrial Average (LUX) UCITS ETF	1.September 2008	98 m. €	15,58 %	0,45 % p.a.

Zdroj: [19.04.2022] vlastné spracovanie údajov z justetf.com, ishares.com a lyxoretf.ch

Tabuľka č.5: Priemerná ročná návratnosť indexu Dow Jones 30 v určitom období 2014-2021

Názov fondu	Dátum založenia	Priemerná ročná návratnosť od 2014
Dow Jones Industrial Average	26. Mája 1896	15,48 %

Zdroj: [19.04.2022] vlastné spracovanie podľa grafu č.2

Dow Jones Industrial Average porovnávame s ďalšími štyrmi kopírovanými indexami rôznych veľkostí, poplatkami a návratnosťou. Tabuľka usporiadaná podľa veľkosti indexov nám poukazuje na rozdiely vo výkonnostiach. Nie je možné porovnávať výkonnosť v rôznych časových úsekoch, kvôli minulosti a dátumu založenia indexov. Preto sme porovnávali hlavný index a kopírujúce indexy od roku 2014 po 2021.

Návratnosť investície porovnávaného obdobia bola pri Dow Jonesovom indexe 15,48 % zatiaľ čo jeho kopírujúci index Lyxor Dow Jones Industrial Average (LUX) UCITS ETF dosiahol ročný výnosnosť 15,58 %. Pri tomto indexe ale musíme počítať aj s poplatkami, ktoré sú na úrovni 0,45 % per annum.

5 Diskusia

Rozhodovanie sa o tom kde uložiť voľné peňažné prostriedky patrí k problematike, ktorej sa analytici, investori a iné subjekty venujú neustále. Výber správnej investície je prvé strategický krok, ktorý investor môže vykonať a tým sa začleniť do problematiky investovania. Investície do zlata majú svojich zástancov, tak ako aj investorov so skeptickým pohľadom na tento drahý kov. Zlato je považované za bezpečné aktívum, ktoré chráni investície pri rôznych finančných krízach, ktorými si ekonomika doteraz prešla. Za výhodu pokladáme tak ako jeho históriu, vlastnosti a použitie. Skutočnosť, že zlata je len obmedzené množstvo, má pre investorov významnú hodnotu. Títo investori predpovedajú rastúcu , tendenciu tejto komodity, a tým zvyšovanie hodnoty ich majetku uloženého práve v zlate. Zlato je taktiež považované za „bezpečný prístav“ pre investorov, ktorý má za úlohu chrániť majetok v nepriaznivých časoch. Ako negatívum môžu niektorí investori vnímať jeho vnútornú hodnotu a cenu ktorá je tvorená dopytom a ponukou, čo znamená, že pri potenciálnom nulovom dopyte jeho cena klesne na nulové hodnoty, aj keď pri súčasnom využití zlata je to veľmi nepravdepodobné. Ďalším negatívom môže byť fakt, že vlastníctvo zlata negeneruje žiadny cash-flow. Je tu síce alternatíva vlastníctva cenných papierov akcií spoločností ťažiacich zlato a tým cash-flow vo foriem dividend, no to je len alternatíva, ktorá nemusí vyhovovať každému investorovi.

V práci sme si priblížili rôzne formy investície do zlata no nedá sa povedať, ktorá je tá správna alebo najvýhodnejšia. Pri investícii do každej jednej z nich musíme znášať ich výhody aj nevýhody, ktoré so sebou prinášajú. Náš subjektívny názor pre najvhodnejšiu investíciu je fyzické zlato z dôvodu jeho fyzického vlastníctva. Musíme ale počítať s nevýhodou ako je skladovania a ochrana tejto formy investície, a preto môže byť pre nás dobrá investícia aj zlate investičné mince, ktoré sú ľahko skladovateľné a prenosné.

Pri porovnaní s tradičným zhodnocovaním úspor sme sa zamerali skôr na návratnosť investícií a zvyšovanie ich hodnoty. Návratnosť investície je bezkonkurenčne najlepšia pri tradičnom zhodnocovaní úspor, konkrétne formou investície do ETF fondu Dow Jones 30. Ako už bolo spomínané aj pri svetových fondoch ako je tento, tiež musíme počítať s rizikami ako je prepád akciového trhu a tým aj možný pokles tohto indexu.

Akú formu investície si vybrať? Ktorá investícia je pre mňa najlepšia? Oplatí sa investovať do zlata? Aká je vhodná alternatíva investície do zlata? To sú otázky, ktoré si bude pokladať väčšina investorov, či už pri investovaní do zlata alebo inej možnosti zhodnocovania úspor. Treba poznamenať, že zlato je aktívum, ktoré by sa malo na investičnom portfóliu nachádzať dlhodobo a v prípade požadovaného rýchleho výnosu sú na trhu dostupné iné aktíva, ktoré si môže investor vybrať.

Záver

Za cieľ v tejto práci bolo predostrieť a analyzovať možnosti investovania do zlata a akou formou môže byť zlato súčasťou portfólia investorov. Každá forma investície do zlata závisí od vývoja ceny zlata, no každá poskytuje iné výhody, riziká a výnosnosť. K základnému cieľu taktiež patrila analýza tradičného spôsobu zhodnocovania peňazí, kde sme si vybrali indexový fond Dow Jones a porovnali ho so spomínanými investíciami do zlata.

Prácou sme sa zamerali aj na poskytnutie informácií pre investora, ktorý sa rozhoduje akú možnosť investície do zlata si vybrať a či vôbec to bude pre neho najlepšia možnosť. Pre investíciu do zlata sa investori zväčša rozhodujú hlavne vďaka forme, akou dokáže ochrániť peňažné prostriedky pred vplyvmi inflácie a inými nástrahami trhu. To ale neznamená, že cena zlata bude stále len narastať, ako nám ukázal historický graf, kde priemerné ročné zhodnotenie za posledných 105 rokov je na úrovni 4,36 %.

Investovaním do zlatých zliatkov, mincí alebo tehličiek nakupujeme zlato vo fyzickej podobe. Táto forma má svoje nedostatky či už v potrebe uskladnenia a ochrany alebo prirážok, ktoré platíme pri kúpe týchto foriem zlata. Pozor musíme dať aj na falzifikáty, ktoré nie sú označené značkou rafinérie a priloženým certifikátom. Pri investičným minciach sa prirážky pohybujú od 2,2 % do 8 %.

Ako ďalšiu formu sme rozobrali zlaté derivátové kontrakty a ETF fondy kopírujúce cenu zlata. Zlaté deriváty sa špecializujú na špekulácie a obchodovanie pri zmenách ceny zlata, kde investor sa snaží získať maximálny výnos s použitím finančnej páky, čo naopak ako zvyšuje zisk zvyšuje aj riziko straty finančných prostriedkov. Investícia do ETF fondov, ktoré kopírujú cenu zlata predstavujú bezpečnejšiu formu investície, bez toho aby sme reálne fyzické zlato vlastnili. Taktiež sa ale stretneme s určitými poplatkami pri každom fonde, ktoré sa pohybujú podľa našich porovnaní od 0,0 % po 0,39 % s návratnosťou 19,0 % až 20,05 %.

Investícia do akcií firiem ťažiac z zlata je forma, ktorá investorom poskytuje aj dividendové výnosy a taktiež sa jedná o formu nepriamej investície do zlata. Zmeny v cenách akcií a dividendách sa odvíja od pohybu ceny zlata. Pri našej skúmanej vzorke dividendový výnos sa pohyboval v rozmedzí od 1,5 % až po 3 % dividendový výnos.

V poslednej časti sme analyzovali index Dow Jones Industrial Average, ktorý sme rozobrali a vypočítali návratnosť za sledované obdobie 2014 až 2021. Priemerná návratnosť sa držala na hodnote 15,48 %. Túto hodnotu sme taktiež porovnali s fondami kopírujúcich

Dow Jonesov index a hodnotu 15,48 % prekonal len jeden index s hodnotou 15,58 % a poplatkami na úrovni 0,45 %.

Na základe informácií obsiahnutých v tejto problematike sme dospeli k záveru a odporučili investorom, ktorí vyhľadávajú maximálnu návratnosť, tak pri investícií do zlata sa k nej nepribližujeme. To ale nenuluje výhody aké táto investícia prináša a pre konzervatívnejších investorov môže predstavovať „bezpečný prístav“ peňažných prostriedkov, alebo skvelý diverzifikačný nástroj.

V závere by sme radi poznamenali, že investor by si mal byť vedomý kde prenáša svoje finančné prostriedky a dôkladne si preštudovať výhody a riziká aké bude musieť znášať pri akejkol'vek forme investície.

Zoznam použitej literatúry

Knižné zdroje

1. Struž,J. – Studýnka,B. 2005. Zlato: Príbeh neobyčajného kovu Praha: Grada Publishing, 2005. s.37. ISBN 80-04709023
2. Chovancová,B. a kol. 2012. Komoditné trhy a reálne investície. Bratislava: Iura Edition, spol.s.r.o. 2012. s.138, s.151, ISBN 978-80-8078-453-9
3. Karpiš J. Ako na zlato – Peniaze pre neveriacich Bratislava: Vydavateľstvo Bajkal 2021 str.110, s.112 ISBN: 978-80-99975-06

Internetové zdroje

1. Vravec, Bacik, Zlato – komodita 21. st. [online]. [cit. 2021-12-03]. Dostupné na http://www.derivat.sk/files/casopis%202012/2012_Feb_Zlato%20-%20komodita%2021.%20st.%20-%20Vravec,%20Bacik.pdf
2. Hana Svobodová Brettonwoodský systém, Mezinárodní měnový fond a Světová banka [online] [cit. 2021-12-10] Dostupné na: http://sjps.fsvucm.sk/Articles/05_3_3.pdf
3. Ako funguje investovanie [online] Dostupné na: <https://www.financnivzdelavani.cz/svet-financi/investovani-a-financni-trhy/jak-funguje-investovani-a-financni-trhy>
4. Vravec, Bacik, Zlato – komodita 21. st. [online]. [cit. 2021-12-03]. Dostupné na http://www.derivat.sk/files/casopis%202012/2012_Feb_Zlato%20-%20komodita%2021.%20st.%20-%20Vravec,%20Bacik.pdf
5. Úžitok zlata [online] [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <https://www.zlatatehla.sk/zlato-a-trhy/uzitok-zlata>

6. Využitie zlata [online] [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <http://www.kitco.sk/o-zlate-2/vyuzitie-zlata/>
7. Katarína Zábojníková 2013. *Možnosti využitia zlata* [online] [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <https://zlatesperky.wordpress.com/2013/08/02/moznosti-vyuzitia-zlata/>
8. Pavel Škriniar 2021. *Je zlato ideálna investícia* [online] [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <https://www.investujeme.sk/cs/home/blogy/je-zlato-idealna-investicia.html>
9. Nick Green 2021. *Ako investovať zlato a iné drahé kovy* [online] [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <https://www.unbiased.co.uk/life/managing-your-money/how-to-invest-in-gold-and-other-precious-metals>
10. Vývoj ceny zlata na burzách [online] [cit. 2021-12-12]. Dostupné na <https://www.stepfinance.cz/ceny-kovu-a-grafy/vyvoj-ceny-zlata>
11. Vývoj ceny zlata [online] [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <https://ceskamincovna.cz/sk/vyvoj-ceny-zlata-2374/>
12. Historický graf ceny zlata [online] [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <https://www.macrotrends.net/1333/historical-gold-prices-100-year-chart>
13. Investícia do zlata, nedostatky a nástrahy [online] [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <https://www.finax.eu/sk/blog/investicia-do-zlata-nedostatky-a-nastrahy>
14. Riziká investovania do zlata [online] [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <https://www.eshop-zlato.sk/investovanie-do-zlata#nevyhody>
15. Investovanie do zlata [online] [cit. 2021-12-03]. Dostupné na <https://www.investujeme.cz/clanky/investicni-zlato-a-jeho-rizika/>

16. Prečo zlato nie je tak skvelou investíciou, ako sa mnohým zdá [online] [cit. 2021-12-03]. Dostupné na: <https://www.finax.eu/sk/blog/investicia-do-zlata-nedostatky-a-nastrahy>
17. Zlaté mince [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <<http://3signa-zliatky-mince.sk/zlate-mince>
18. Investičná minca American Eagle [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <https://online.kitco.com/buy/3000/1-oz-Gold-American-Eagle-Coin-9167-3000>
19. Maple Leaf [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <https://www.investicnezlato.sk/maple-leaf-1-unca>
20. Investičná minca Wiener Philharmoniker [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <https://www.zfp-gold.sk/investicni-kovy/zlata-investicni-mince-wiener-philharmoniker-1-4-o>
21. Investičná minca Maple Leaf [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <https://online.kitco.com/buy/3100/1-2-oz-Gold-Canadian-Maple-Leaf-Coin-9999-3100>
22. CFD kontrakty [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <https://www.xtb.com/sk/vzdelavanie/cfd-kontrakty>
23. Ronald Ižip 2010. *Úvod do obchodovania opcií* [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <http://akademia.trimbroker.com/clanky/Uvod-do-obchodovania-opcii>
24. Investovanie do drahých kovov [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <https://ekonomialudskourecou.sk/ako-a-kam-investovat-peniaze-velky-prehľad-moznosti/>
25. Lukáš Ištván 2022. *Investovanie do zlata* [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <https://uspesnynaburze.sk/blog/investovanie-do-zlata/>

26. ETF Screener [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <https://www.justetf.com/en/find-etf.html?assetClass=classpreciousMetals&index=Gold&groupField=none&sortField=fundSize&sortOrder=desc>
27. Čo sú akcie [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <https://totalmoney.sk/slovník/A/akcia/>
28. Akcie ťažobných spoločností [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <https://www.eshop-zlato.sk/ako-investovat-do-zlata#akcie-tazobnych-spolocnosti>
29. Akgilesh Ganti 2022. *What is the Dow Jones Industrial Average* [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <https://www.investopedia.com/terms/d/djia.asp>
30. Adam Hayes 2021. *Theoretical Dow Jones Index* [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <https://www.investopedia.com/terms/t/theoreticaldowjonesindex.asp>
31. Dow Jones Industrial Average Return [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <https://dqydj.com/2021-dow-jones-industrial-average-return/>
32. Roger Wohlner *Average Stock Market Return* [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na https://www.wealthsimple.com/en-ca/learn/average-stock-market-return#average_stock_market_reurn_over_time
33. Charlotte Gifford 2022. *Tracker funds explained* [online] [cit. 2022-04-19] Dostupné na <https://www.which.co.uk/money/investing/types-of-investment/investment-funds/tracker-funds-explained-a6s543x0ss5x>